

eXtended | Reality Trends

SURF

| Wie zijn wij?

Paul Melis
Adviseur Data Visualisatie/XR

Paul.Melis@surf.nl

- 15 jaar bij SURF (inclusief SURFsara en SARA)
- Technische Informatica (UTwente)
- Data visualisatie & XR, HPC support
- Technische blik op XR

Gül Akcaova MSc
Lead futurist

Gul.akcaova@surf.nl

- 5 jaar bij SURF
- Bedrijfskunde & managementwetenschappen
- Levenlang ontwikkelen

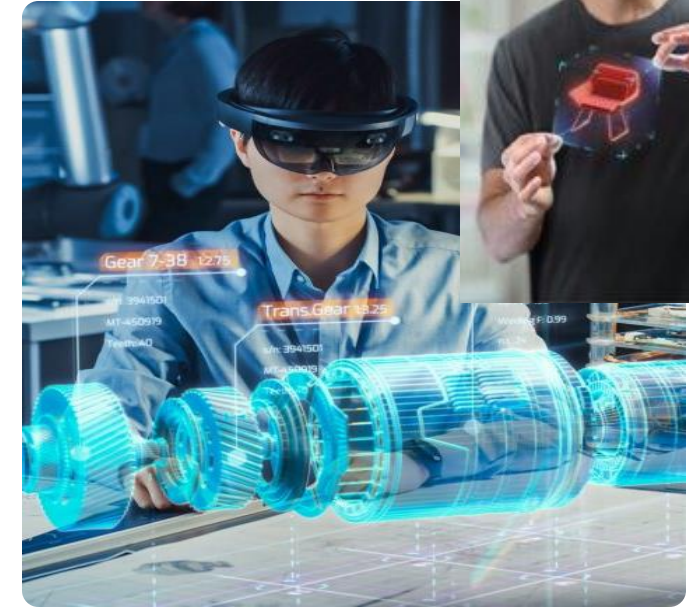
XR - eXtended Reality (een paraplu-begrip)

Virtual Reality (VR)

Augmented Reality (AR)

Mixed Reality (MR)

Wanneer heb jij
voor het laatst een
XR bril opgehad?

Hoeveel brillen
heeft jouw
instelling in bezit?

**Wat is de trend die
jij zelf ziet in
gebruik van XR bij je
eigen instelling?**

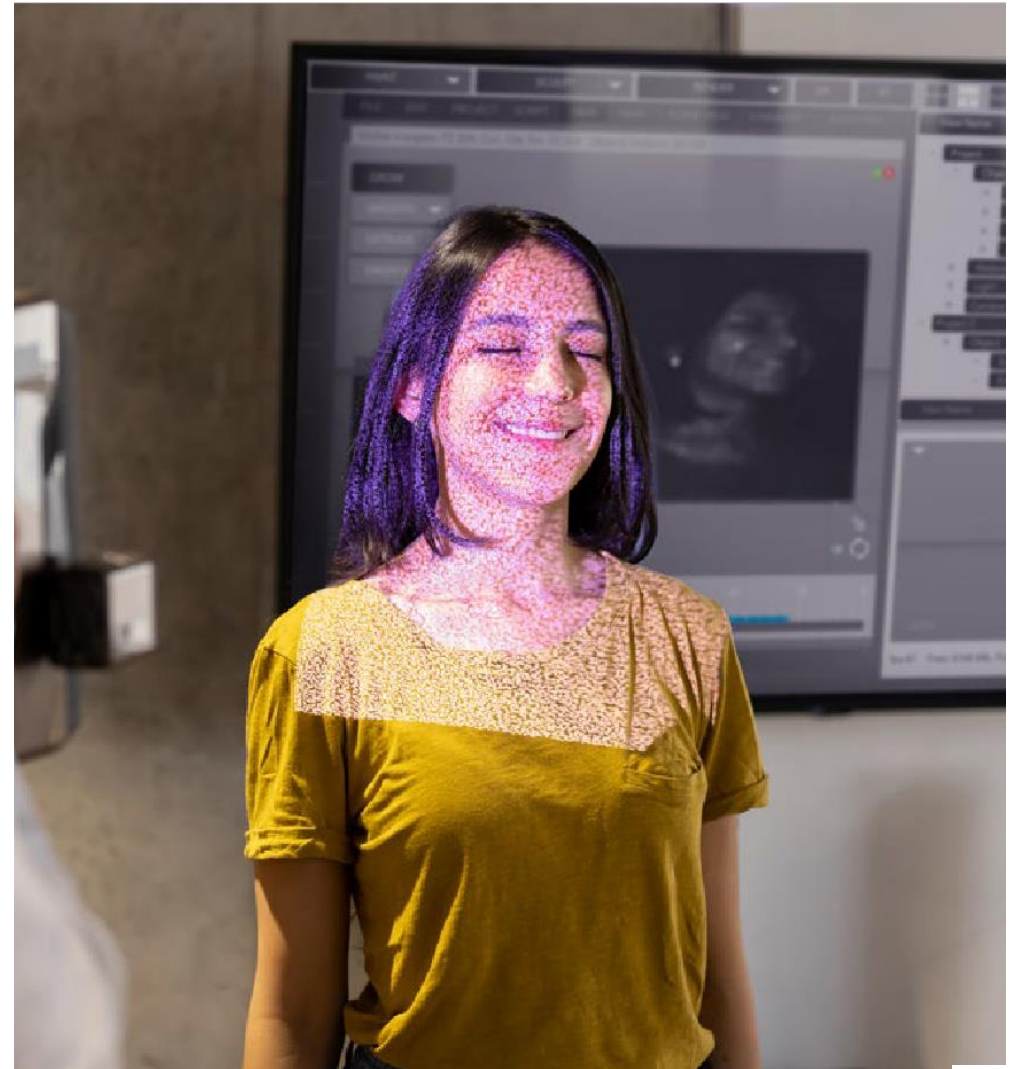
TREND #1

**De XR-markt blijft zich
dynamisch ontwikkelen**

| Wat zien we?

- Verdienmodellen zijn nog in ontwikkeling
- Verrassende opbrengsten, en tegenvallers
- Nieuwe toetreders tot de markt, maar ook marktverlaters

| Impact

- Marktwerving
- Keuzevrijheid
- Betaalbaarheid voor onderwijs en onderzoek
- Betaalbaar vs features en open platform

Images: UnboundXR

Image: FreeAimVR

Meta Quest 2 128GB (828)

€ 288,43

Microsoft HoloLens 2

€ 3180,99

Varjo XR-3

€ 6479,00

UnboundXR 13/9/23

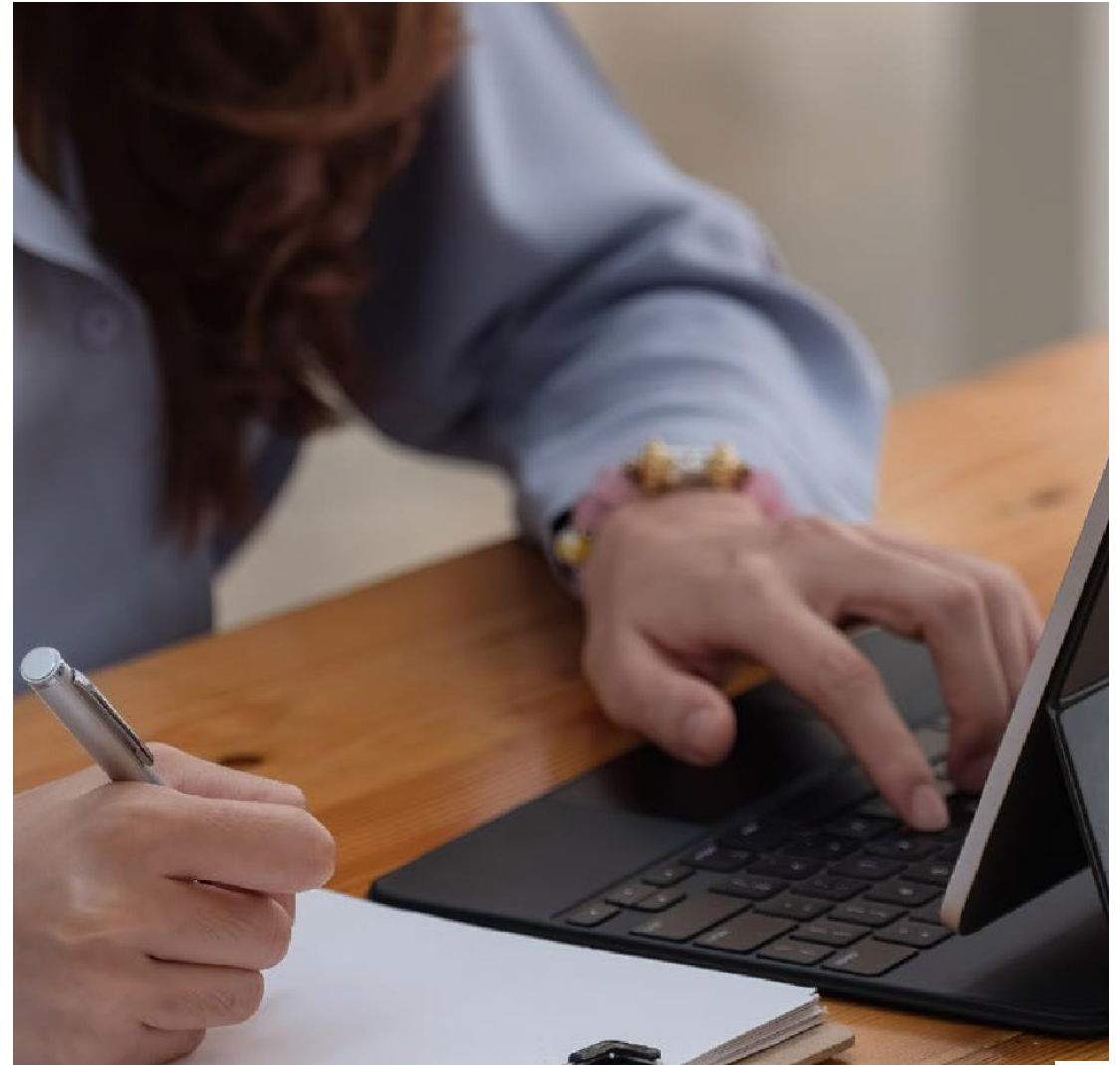
TREND #2

Bijhouden van de push door de industrie

| Wat zien we?

- Strategieontwikkeling door landen
- Nationale investeringen
- Europese virtuele werelden

| Impact

- Tegenwicht tegen puur commerciële ontwikkelingen
- Ontwikkeling in andere richtingen motiveren en onderbouwen
- Fundament voor verdere ontwikkeling van XR in onderwijs en onderzoek

TREND #3

Minder baanbrekende ontwikkelingen in XR

| Wat zien we?

- Vooral incrementele vooruitgang, weinig grote sprongen meer
- Convergentie bij XR devices naar standaard features en form factors
- Software ecosysteem wordt (langzaam) volwassen en opener
- Standaarden steeds meer geaccepteerd en gebruikt, maar interoperabiliteit blijft uitdaging

| Impact

- Betaalbare XR headsets van goede kwaliteit, met een basis aan features
- Standaarden, zoals OpenXR en WebXR, helpen bij portabiliteit en reduceren ontwikkelkosten

TREND #4

**De steeds grotere behoefte
aan mogelijkheden voor
content-ontwikkeling**

| Wat zien we?

- Beschikbare content blijft achter op ontwikkeling van devices en software
- Opkomende low-code en no-code platformen kunnen wellicht een rol spelen
- Training van nieuwe XR developers en creators nodig

| Impact

- Beschikbaarheid van content heeft directe invloed op gebruik en acceptatie van XR
- XR platformen waar minder of weinig development nodig is bieden mogelijkheden voor minder ervaren (of minder technische gerichte) ontwikkelaars
- Impact AI-assisted XR development nog niet helemaal duidelijk

TREND #5

Groeiende betrokkenheid met gedetailleerde avatars

| Wat zien we?

- Social XR aspecten steeds belangrijker
- De basis voor metaverse-achtige toepassingen
- Avatars steeds foto-realistischer
- Avatars steeds foto-realistischer

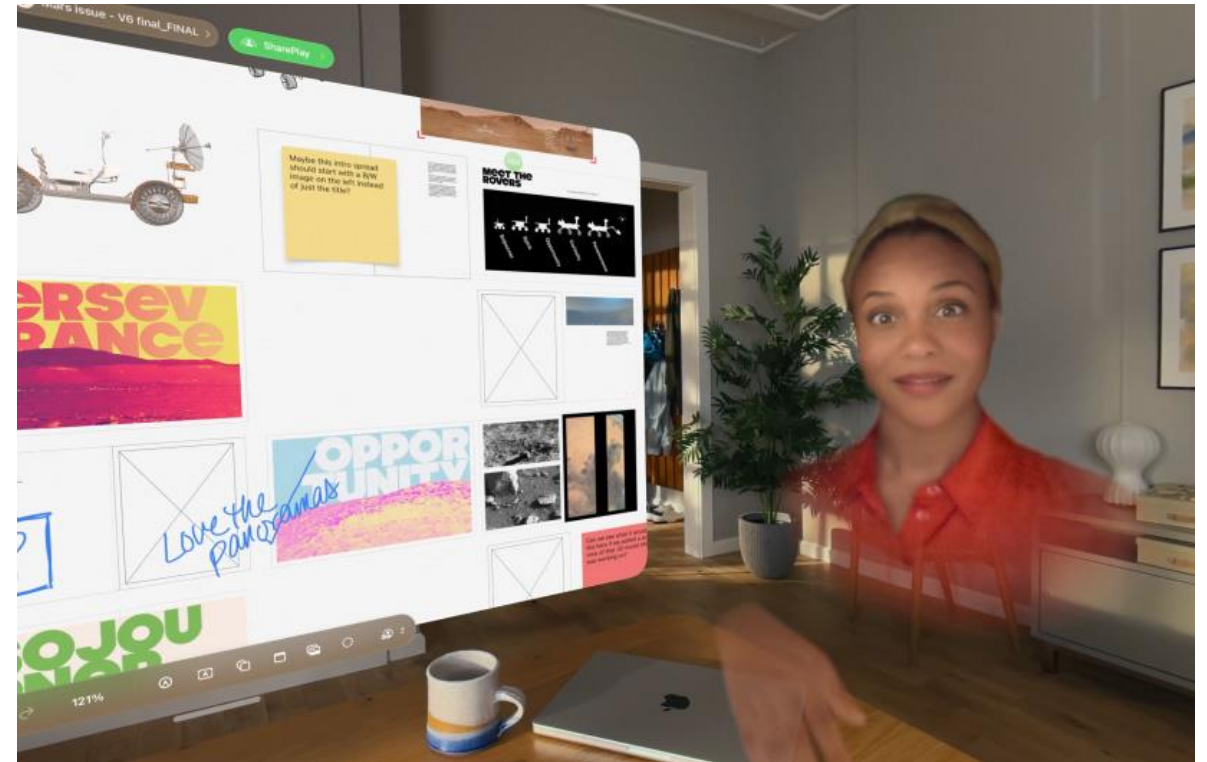
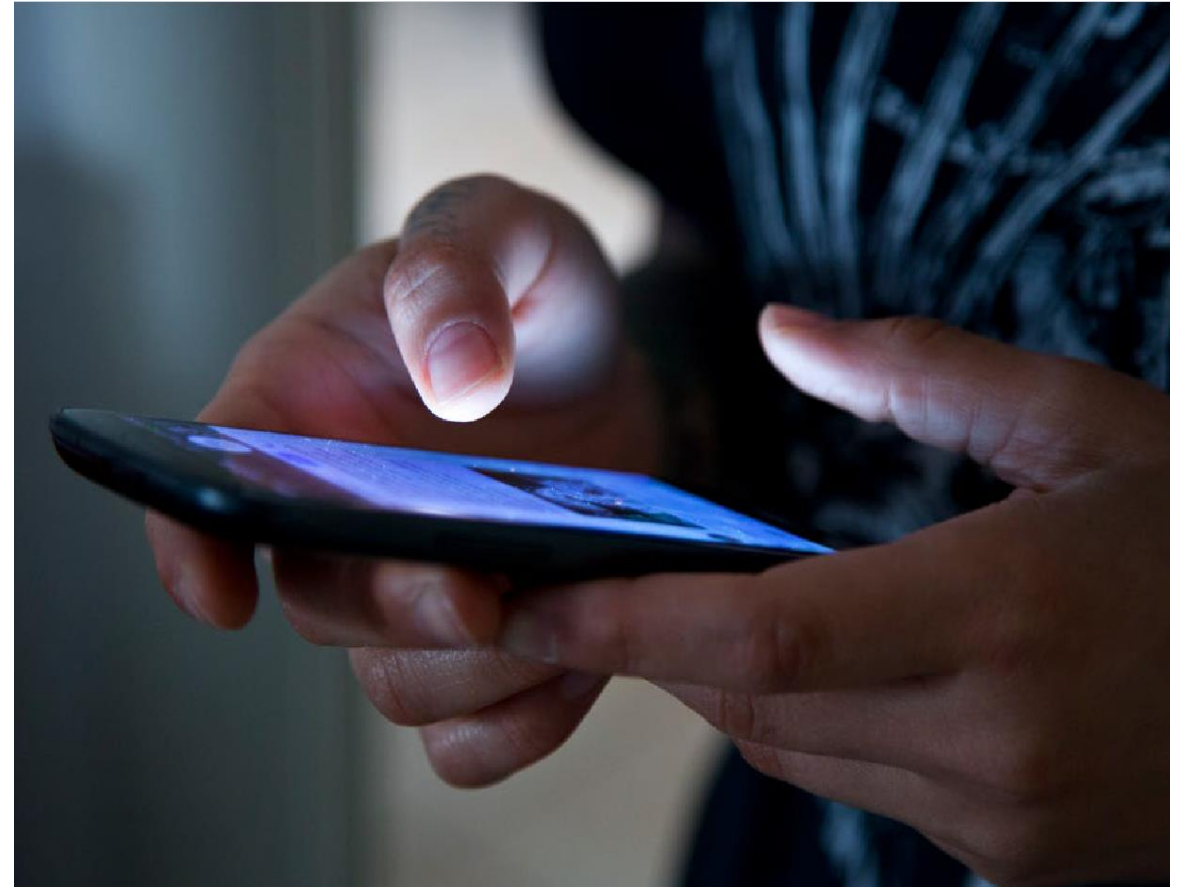

Foto: Persona op een Apple Vision Pro, Apple

| Impact

- **Social XR heeft potentie om betrokkenheid, inclusiviteit en samenwerking te verbeteren**
- **Foto-realistische avatars en scenes bieden interessante mogelijkheden, en stellen het idee van "realiteit" ter discussie**

TREND #6

Naar een naadloze integratie van fysiek en virtueel

| Wat zien we?

- Nog weinig gebruik van XR devices "op straat"
- Betere AR devices – smartglasses – zijn in ontwikkeling, maar komen maar langzaam uit de R&D labs
- Komende jaren naar verwachting wel meer nieuwe AR devices, met name smartglasses

Foto: Meta

| Impact

- **Augmented Reality devices bieden veel potentie voor interactie met de fysieke wereld**
- **AR in combinatie met AI mogelijk een game-changer in onderwijs en onderzoek**
- **Privacy en security aspecten van AR zorgelijk**
- **Sociale acceptatie van AR nog moeilijk te voorspellen**

TREND #7

Aanhoudende druk om publieke waarden en ethiek te volgen

| Wat zien we?

- XR devices bevatten steeds meer sensoren en mogelijkheden, maar vaak onduidelijk hoe al die data verwerkt wordt
- Sociaal-maatschappelijke zorgen
- Toename in bewustzijn, ethische discussies en bewegingen

| Impact

- **Spanning tussen de wens om XR te willen inzetten versus goede afweziging op gebied van privacy (en security)**
- **Publieke waarden onder druk**
- **Combinatie XR+AI extra krachtig, maar daardoor ook lastiger vanuit publieke waarden opzicht**

Foto: PleitVRij (VU, RuG)

Vragen?

Paul Melis & Gül Akcaova

XR@surf.nl

www.SURF.nl/xr

SURF

edu.nl/pr3y4